

tillsammans med Lund–Malmöregionen.

Transplantationsenheten i Göteborg, som etablerades av en av pionjärerna inom transplantationskirurgi, nämligen professor Lars-Erik Gelin, har sedan 1967 varit den största enheten i Sverige. Vi transplanterar årligen nästan lika många njurar som Stockholm och Uppsala gör tillsammans. Malmö deltar

också i denna verksamhet, men Lund gör det inte. Dessutom har över 800 levertransplantationer och inte 600, samt *mer än 8 000* njurtransplantationer utförts.

En annan viktig händelse när det gäller transplantationskirurgi i stort är upptäckten av cyklosporin. Professor Lindskog har i en bisats nämnt att nya immunsuppressiva preparat introducerades.

Vi som arbetar inom fältet anser emellertid att just introduktionen av nya immunsuppressiva medel har tillfört transplantationskirurgin mer än vävnadstypning och kunskap om immunologi.

Michael Olausson
överläkare, verksamhetschef, enheten för transplantation och leverkirurgi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Bengt I Lindskog svarar:

Mea culpa! (Mitt fel!)

Historia är, liksom allt återberättande, tolkningar som får stå för den som återger. Vad skall medtagas inom en begränsad ram? Tolkningar kan dock inte förlåta direkta sakfel. Min beskrivning av det dagsaktuella läget inom transplantationskirurgin har fel som här har påpekats. Jag beklagar dem och är tacksam för att de korrigerats samt beder läsarna om ursäkt.

Det som mitt i min bedrövelse över felet gläder mig är det intresse som visats. Det har givit utrymme för kompletterande åsikter om viktiga delar av händelseförloppet. Det bör uppmuntra ledande inom olika specialiteter att själva oftare ge historiska återblickar på det de upplevt och deltagit i för att ge omvärlden en fylligare bakgrund.

Bengt I Lindskog
professor, Hjärup

Språkrådgivaren har flyttat och har nya telefontider

Svenska språknämnden, till vilken Svenska Läkaresällskapets språkrådgivare *Hans Nyman* är utlokaliserad, har flyttat. Därför gäller tills vidare följande adresser för era frågor och kommentarer:

c/o Svenska språknämnden,
Box 20057, 104 60 Stockholm

Tel 08-640 19 55, fax 08-442 42 15

E-post:

hans.nyman@spraknamnden.se

Hans Nyman har telefontid måndagseftermiddagar från kl 13.00 samt hela tisdagar och fredagar från kl 08.30. Övriga tider: telefonsvarare.

Smärtlindring efter tonsillektomi – acetylsalicylsyra hjälpte för 50 år sedan

I Läkartidningen 35/99 diskuterar representanter för Svensk smärtförening i en replik till en artikel i Läkartidningen 3/99 problemet med smärtlindring efter tonsillektomi.

För inte mindre än cirka 50 år sedan tonsillektomerades jag vid den då nya ÖNH-kliniken vid Karlskrona lasarett. För de postoperativa smärtorna fick jag av avdelningssköterskan en grumlig vätska, som jag fick gurgla mig med och långsamt låta rinna genom svalget i små, små klunkar. Och se, de svåra smärtorna var som bortblåsta! Vad var det för trolldryck? Jo, det var helt enkelt acetylsalicylsyretabletter uppslammade i vatten! Ännu konstigare var att smärtorna förblev borta, så vitt jag minns rätt.

Det enda sammanhang jag läst om acetylsalicylsyra för lokal smärtlindring är försök gjorda med H zosterneuralgi. Något exceptionellt handlade det om, eftersom det 50-åriga minnet dök upp, när jag läste om problemet i Läkartidningen. Kanske nå-

got värt att pröva i större skala, för att få metoden utvärderad?

Kajsa Hersle
leg sjuksköterska, Hovås

Kommentar:

Behandlingen används inte idag

Efter diskussion med äldre kollega på vår klinik har jag fått information om att acetylsalicylsyra upplöst i vatten eller grädde var ett ofta använt och effektivt analgetikum efter tonsillektomi. Eftersom acetylsalicylsyrapreparat påverkar trombocyttaggregationen med ökad risk för postoperativ blödning har denna behandling sedan många år ej varit i bruk.

Gunnar Björck
leg läkare, ÖNH-kliniken,
Karolinska sjukhuset, Stockholm

Tack för inlägget om "kroniskt trötthetssyndrom"

Ett tack till Tore Leonhardt för hans intressanta, nyanserade och väl-skrivna inlägg om »kroniskt trötthetssyndrom» i Läkartidningen 3/00. Shorters bok [referens 6 i Leonhardts artikel] är en fantastisk exposé över

hur vissa sjukdomar i hög grad är sociala konstruktioner, som doktorer skapar tillsammans med massmedier och patienter.

Ulf Korman
barnpsykiater, Karlshamn